

Jasiuk, Jerzy

150 rocznica założenia Szkoły Akademiczno-Górnicznej w Kielcach

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 12/2, 447

1967

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

150 ROCZNICA ZAŁOŻENIA SZKOŁY AKADEMICZNO-GÓRNICZEJ
W KIELCACH

Szkoła Akademiczno-Górnicza utworzona w Kielcach w 1816 r. zapoczątkowała nasze szkolnictwo techniczne w dziedzinie górnictwa. 150 rocznica tego wydarzenia stała się więc okazją obchodów jubileuszowych, które nie ograniczyły się do Kielc.

W prasie technicznej najszerzy oddźwięk zyskały obchody w Dąbrowie Górniczej, które odbyły się 23 i 24 września 1966 r. Organizatorem uroczystości a równocześnie w jakimś stopniu jubilatem było tamtejsze Technikum Górnicze im. Stanisława Staszica, które uważa się za bezpośredniego spadkobiercę tradycji szkoły kieleckiej. Sprawozdanie z uroczystości, jak również wygłoszone tam przemówienia wiceprezesa Rady Ministrów Piotra Jaroszewicza i ministra górnictwa i energetyki Jana Mitregi, opublikowały „Przegląd Górniczy” (nr 11/1966) oraz „Wiadomości Górnicze” (nr 11/1966).

Niestety brak tego rodzaju sprawozdań z obchodów jubileuszowych w Kielcach. Jedynie w „Przeglądzie Górniczym” (nr 5/1966) zamieszczony został artykuł mgra inż. Feliksa Bajera *Od Akademii Staszicowskiej w Kielcach do Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie*. Artykuł zawiera dzieje szkoły kieleckiej, przedstawione na tle górniczych tradycji Zagłębia Staropolskiego oraz działalności Stanisława Staszica w dziedzinie rozwoju przemysłu i oświaty. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że autor artykułu, choć opierał się, sądząc z wykazu, na miarodajnej literaturze, niektóre wnioski wyciągnął w sposób uproszczony, a nawet fałszywy. Np. likwidację szkoły tłumaczy wyłącznie względami polityki carskiej, podobnie jak okoliczności ustąpienia Staszica ze stanowiska kierującego przemysłem krajowym; ponadto, poniesiony niesprawiedliwym temperamentem, obdarza Lubeckiego epitetem carskiego czynownika. Poglądy te świadczą, że autora nie można posądzić o znajomość opisywanej epoki.

Jerzy Jasiuk

POSTĘPOWE TRADYCJE POLSKIEGO GÓRNICTWA I ODLEWNICTWA

Ostatni rok obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego stał się okazją opracowań podsumowujących niejako dzieje niektórych dziedzin naszej techniki.

Prof. Jan Pazdur opublikował w „Przeglądzie Górniczym” artykuł *O tradycjach narodowych w górnictwie polskim*, w którym przedstawił zjawiska i wydarzenia z przeszłości górnictwa najbardziej związane z rozwojem narodu i społeczeństwa. Na wstępie autor przeprowadził obszerne rozważania na temat tradycji jako zjawiska społecznego oraz jej genezy i kształtowania się na odcinku techniki. Omawiany artykuł został przedrukowany z nr 1/1965 „Kwartalnika Historii Kultury Materialnej” po uzupełnieniach autora.

Podobny charakter ma artykuł *Postępowe tradycje odlewnictwa polskiego* („Przegląd Odlewnictwa”, nr 7—8/1966), którego autorem jest doc. Jerzy Piaskowski. W artykule zostały wymienione najważniejsze osiągnięcia naszego odlewnictwa, najbardziej zasłużeni ludzie oraz ośrodki najintensywniejszej produkcji w kolejnych okresach historycznych. Granice chronologiczne tego przeglądu stanowią: z jednej strony, początki pojawienia się odlewnictwa na naszych ziemiach, a z drugiej, ostatnia wojna.

J. J.

¹ Por. sprawozdanie z tych obchodów w „Kwartalniku” nr 4/1966, s. 418.